Vantaa

Turvallisuusohjelma

VD/3133/00.01.02.00/2026

PT/TH-K/MK/HR/KO/JK

Kuntalain 37 §:n mukaan jokaisessa kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Vantaan kaupungin Tulevaisuus asuu Vantaalla -strategian vuosille 2026–2029 kokouksessaan 26.1.2026 § 3.

Strategian hyväksymispäätöksessään kaupunginvaltuusto on todennut, että strategiaa toteutetaan strategisten ohjelmien, vuotuisten talousarviossa esitettävien kaupunkitason sitovien tavoitteiden sekä toimialojen ja palvelualueiden tuloskorttien kautta.

Hyväksyttyyn kaupunkistrategiaan on kirjattu strategisista ohjelmista seuraavasti:

Toteutamme strategiaa kuuden muutosohjelman kautta. Onnistumme strategiassa, kun saamme aikaan tavoitteellisen muutoksen näillä tietopohjaisesti valituilla ohjelma-alueilla. Strategiset ohjelmat ovat kaupunkitasoisia ja niitä johdetaan yli toimialarajojen. Kehitämme kaupungin johtamisjärjestelmää ja kyvykkyyksiä ohjelmien onnistumisen tueksi. Strategiset ohjelmat ovat strategian mukaisesti elinvoima- ja työllisyysohjelma, kotoutumisen ohjelma, myönteisen aluekehityksen ohjelma, turvallisuusohjelma, talousohjelma ja ympäristöohjelma. Muutosohjelmat kattavat strategiakauden.

Turvallisuusohjelma toimii kaupunkistrategian keskeisenä toimeenpanovälineenä 2026–2029. Edellisellä strategiakaudella 2022–2025 Turvallisuusohjelman tavoitteita on pyritty edistämään Turvallisuussuunnitelman keinoin. Kaupunki on aikaisemmin edistänyt turvallisuuteen liittyviä tavoitteita eri keinoin, mutta uudessa turvallisuusohjelmassa on pyritty keskittymään vain keskeisiin turvallisuushuoliin ja poikkeamiin. Turvallisuusohjelman liittyviä linjaavia tai huomioon otettavia dokumentteja on Turvallisuussuunnitelma (Kaupunginhallitus 1.11.2021 § 10), Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma (Kaupunginhallitus 28.2.2022 § 14), Sosiaalisesti kestävä Vantaa (Kaupunginhallitus 1.11.2022 § 12), Osallistuva Vantaa (Kaupunginhallitus 11.4.2022 § 14) ja Hyvinvointisuunnitelma (Kaupunginvaltuusto 19.6.2023 § 14). Turvallisuusohjelma noudattaa kaupunkitasoisia sitoumuksia, lakisääteisiä suunnitelmia sekä hyväksyttyjä periaatteita ja linjauksia.

Ohjelmatyön strategisena tavoitteena on etsiä ratkaisuja kaupungin kriittisimpiin havaittuihin turvallisuuskysymyksiin. Turvallisuusohjelman kohderyhmät ovat rakentuneet aikaisemman turvallisuussuunnitelman sekä tietopohjaisen kohdentamisen kautta. Toimenpiteitä ja ratkaisuja etsitään niin kaupungin oman työn kuin sidosryhmien ja verkostotyön kautta.

Turvallisuusohjelman kohderyhmät ja tavoitellut keskeisimmät muutokset ovat

1. Lapset ja nuoret

   Lasten ja nuorten turvallisuuden kokemus vahvistuu ja näköalattomuus vähenee.

Keskeisimmät **ohjelmakauden tavoitteet,** jotka edistävät turvallisuusohjelman osa-aluetta lapset ja nuoret ovat:

- **Lasten ja nuorten yhteisöt ovat vahvoja, kasvavia ja toimintakykyisiä**, ja ne tukevat osallisuutta, yhteenkuuluvuuden tunnetta sekä myönteistä identiteetin rakentumista.
- **Kiusaaminen vähenee ja siihen puututaan järjestelmällisesti ja vaikuttavasti**, ja käytettyjen toimien vaikutuksia seurataan säännöllisesti.
- **Kaupunkitila koetaan lasten ja nuorten arjessa turvallisemmaksi**, kun turvattomiksi koetut paikat on korjattu ja kehitetty vastaamaan heidän tarpeitaan.
- **Paikallinen kulttuuri ja vetovoima vahvistuvat**, kun lapsille ja nuorille on tarjolla mahdollisuuksia sekä tukirakenteita alueellista kulttuuria rakentaville ja yhteisöllisille toiminnoille ja konsepteille.

2. Asukkaat ja kaupunkitila

   Asukkaat kokevat kaupunkitilan turvallisena. Mielikuva Vantaasta turvallisena paikkana paranee.

Keskeisimmät **ohjelmakauden tavoitteet,** jotka edistävät asukkaiden ja kaupunkitilan osa-aluetta ovat:

- **Asemaseutujen turvallisuus on parantunut**, ja ne koetaan viihtyisinä, valaistuina ja hyvin hallittuina paikkoina, joissa liikkuminen ja oleskelu on turvallista eri vuorokaudenaikoina.
- **Kaupunginosien viihtyisyys ja koettu turvallisuus ovat vahvistuneet**, kun siisteyteen, kunnossapitoon, valaistukseen, viheralueisiin ja kaupunkitilan laatuun panostetaan kokonaisvaltaisesti ja asukkaiden kokemuksia hyödyntäen.
- **Päihdehaitat ovat vähentyneet ja niiden vaikutus kaupunkitilan turvallisuuteen pienentynyt**. Tiivis yhteistyö hyvinvointialueen ja poliisin kanssa tukee sekä ennaltaehkäisyä että arjen häiriöiden hallintaa.
- **Asukkaiden turvallisuuden tunne ja luottamus vahvistuvat**, kun kaupunki viestii aktiivisesti ja läpinäkyvästi turvallisuustyöstä, onnistumisista ja kehityksestä sekä erottautuu myönteisesti turvallisena ja toimivana kaupunkiympäristönä.

3. Palvelut ja henkilöstö

   Henkilöstön turvallisuuskokemus ja valmiudet toimia palveluiden häiriötilanteissa paranee.

Keskeisimmät **ohjelmakauden tavoitteet,** jotka edistävät palvelut ja henkilöstö osa-aluetta ovat:

- **Palveluissa on käytössä ennakoiva ja nopean puuttumisen toimintamalli**, joka tunnistaa turvallisuuspoikkeamat varhaisessa vaiheessa ja varmistaa johdonmukaisen ja vaikuttavan reagoinnin häiriötilanteissa.
- **Henkilöstön turvallisuusosaaminen ja valmiudet arjen tilanteissa ovat vahvistuneet**, ja henkilöstö kokee pystyvänsä toimimaan turvallisesti ja luottavaisesti myös haastavissa ja poikkeavissa tilanteissa.

Päätökseen on tehty vaikutusten ennakkoarviointi, jonka lomakkeet ovat luottamushenkilöiden nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 14

Vs. kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi Vantaan Turvallisuusohjelma vuosille 2026–2029,
b) todeta, että strategisen ohjelman väliarviointi tehdään osana strategian väliarviointia ja ohjelman toteutumisesta raportoidaan valtuustolle vuosittain,
c) todeta, että strategiset ohjelmat ohjaavat osaltaan strategisten vuositavoitteiden eli sitovien tavoitteiden asetantaa ja
d) valtuuttaa ohjelmajohtaja tekemään turvallisuusohjelmaan vähäisiä teknisiä korjauksia tarvittaessa.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Funda Demiri jätti asialle seuraavan pöytäkirjalausuman:

Vasemmiston valtuustoryhmä edellyttää, että turvallisuusohjelman toimeenpanossa painotetaan turvallisuuden rakenteellisia ja ennaltaehkäiseviä keinoja sekä huolehditaan siitä, että turvallisuutta vahvistetaan vähentämällä eriarvoisuutta, turvaamalla riittävät julkiset palvelut ja vahvistamalla kaikkien vantaalaisten osallisuutta ja oikeutta yhteiseen kaupunkitilaan.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Mika Niikko jätti asialle seuraavan pöytäkirjalausuman:

Perussuomalaiset nostivat ohjelmaneuvotteluissa esiin erityisesti nuorten turvallisuuden, katujengi-ilmiön ja koulujen järjestyshäiriöt sekä tarpeen vahvistaa turvallisuustilanteen jatkuvaa seurantaa. Nuorisorikollisuus on ohjelmassa huomioitu yleisellä tasolla, mutta katujengi-ilmiötä ja koulujen järjestyshäiriöitä ei ole nostettu sille konkreettiselle tasolle, jota pidämme tarpeellisena.

Vaikka esityksiä ei hyväksytty ohjelmatekstiin, pidämme perusteltuna, että ohjelman toimeenpanossa kiinnitetään erityistä huomiota katujengi-ilmiön ja koulujen järjestyshäiriöiden ehkäisyyn sekä konkreettisiin ja seurattaviin toimenpiteisiin yhteistyössä poliisin, koulujen ja hyvinvointialueen kanssa. Lisäksi kaupungin johdon tulee seurata turvallisuustilanteen kehitystä jatkuvasti ja käyttää seurannassa riittäviä turvallisuusindikaattoreita.

———

Kaupunginvaltuusto 19.10.2026 § 7

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään hyväksyä Vantaan kaupungin turvallisuusohjelma vuosille 2026–2029.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että perussuomalaisten valtuustoryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

”Häiriöindeksin mukaan Vantaa on Suomen turvattomin kaupunki. Perussuomalaiset nosti ohjelmaneuvotteluissa esiin erityisesti nuorten turvallisuuden, katujengi-ilmiön ja koulujen järjestyshäiriöt sekä tarpeen vahvistaa turvallisuustilanteen jatkuvaa seurantaa.

Nuorisorikollisuus on ohjelmassa huomioitu valitettavasti ainoastaan yleisellä tasolla, eikä katujengi-ilmiötä ja koulujen järjestyshäiriöitä ole nostettu sille konkreettiselle tasolle, jota pidämme tarpeellisena jatkotyössä.

Vaikka esityksiä ei hyväksytty ohjelmatekstiin, pidämme perusteltuna, että ohjelman toimeenpanossa kiinnitetään erityistä huomiota katujengi-ilmiön ja koulujen järjestyshäiriöiden ehkäisyyn sekä konkreettisiin ja seurattaviin toimenpiteisiin yhteistyössä poliisin, koulujen ja hyvinvointialueen kanssa.

Lisäksi kaupungin johdon tulee seurata turvallisuustilanteen kehitystä jatkuvasti ja käyttää seurannassa riittäviä turvallisuusindikaattoreita ja tietenkin tekee uusia esityksiä turvallisuuden parantamiseksi nopealla aikataululla.”

Merkittiin, että kristillisdemokraattien ja keskustan valtuustoryhmät jättivät asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman, johon yhtyi valtuutettu Vacker.

”Me Kristillisdemokraatit ja Keskusta haluamme painottaa, että lapsen ja nuoren turvallisuus rakentuu jo varhaisessa vaiheessa. Perhe on lapsen kannalta merkityksellisin yhteisö. Haluamme tänäänkin ja jatkossa tuoda esille perheen hyvinvoinnin merkityksen lapsen, nuoren ja koko yhteisön hyvinvoinnille ja turvallisuudelle.”

Merkittiin, että vasemmistoliiton valtuustoryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

"Vasemmiston valtuustoryhmä edellyttää, että turvallisuusohjelman toimeenpanossa painotetaan turvallisuuden rakenteellisia ja ennaltaehkäiseviä keinoja sekä huolehditaan siitä, että turvallisuutta vahvistetaan vähentämällä eriarvoisuutta, turvaamalla riittävät julkiset palvelut ja vahvistamalla kaikkien vantaalaisten osallisuutta ja oikeutta yhteiseen kaupunkitilaan."

Liitteet:
- Turvallisuusohjelma (29.9.2026)

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:
ohjelmajohtaja Hannu Rusama, 044 761 4117
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)